

Verzuimprotocol SSG de Rede

Voorwoord

De Nederlandse overheid heeft in de Leerplichtwet vastgelegd dat ieder kind naar school moet. Ouders moeten ervoor zorgen dat hun kind naar school gaat en de gemeente heeft de wettelijke taak om in de gaten te houden of kinderen ook echt naar school komen. Zeeuws Vlaanderen wil het schoolverzuim en uitval terugdringen. Hiervoor zijn leerplichtambtenaren aangewezen. Zij proberen te voorkomen dat jongeren door (dreigend) schoolverzuim en voortijdige schooluitval in hun vorming en ontwikkeling worden belemmerd. Inzet vanuit leerplicht is pas effectief als er op school een goed verzuimbeleid is, gericht op zowel preventie als controle. Dit kan verwezenlijkt worden door gebruik te maken van een leerlingenloket en verzuimcoördinator. Dit verzuimprotocol dient als richtlijn voor de aanpak van het verzuim. Daarnaast vermeldt het verzuimprotocol ook de wettelijke kaders en verplichtingen rondom verzuim.

De leerplichtwet

Kinderen en jongeren hebben *recht* op passend onderwijs, maar ook de *plicht* er gebruik van te maken.

Volledige leerplicht

Leerlingen zijn volledig leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand na hun 5e verjaardag. De leerplicht duurt tot het eind van het schooljaar waarin de leerling 16 jaar wordt of tot het einde van het 12e volledig gevolgde schooljaar.

Kwalificatieplicht

De kwalificatieplicht volgt op de leerplicht en geldt voor jongeren tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald: een mbo-niveau 2-, havo- of vwo-diploma. Zij zijn tot hun 18e verjaardag kwalificatie plichtig. Dat betekent dat deze jongeren een onderwijsprogramma moeten volgen dat is gericht op het behalen van een startkwalificatie.

Verzuim

Schoolverzuim is een belangrijke indicator voor voortijdig schoolverlaten in een later stadium. Hoewel verzuim meestal een symptoom is van achterliggende problemen, kan verzuim op termijn de oorzaak worden van voortijdig schoolverlaten. Het is daarom belangrijk zo snel mogelijk te reageren op verzuimgedrag van de leerlingen. Een goed systeem om de absentes te registreren en directe vervolgacties zijn hiervoor noodzakelijk. Een leerlingenloket is hiervoor een ideale, transparante manier om efficiënt en doelgericht te werk te gaan.

Er wordt onderscheid gemaakt in *absoluut* en *relatief* verzuim. Bij absoluut verzuim staat de leerplichtige niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling. Bij relatief verzuim staat de leerplichtige wel ingeschreven op een school, maar is hij of zij regelmatig afwezig. Bij relatief verzuim kan het gaan om geoorloofd en ongeoorloofd verzuim. Onder ongeoorloofd verzuim verstaan we alle fysieke afwezigheid van leerlingen waarbij geen overleg is geweest over de absentie of wanneer geen toestemming is verleend voor het verzuim. We spreken ook van ongeoorloofd verzuim als leerlingen te laat op school komen, voortijdig naar huis gaan, dagdelen of dagen niet op school komen zonder dat de ouders/verzorgers de school informeren over de reden van het verzuim.

Geoorloofd verzuim is onder meer:

- Ziekte van de leerling (gemeld door ouders);
- Godsdienstige verplichtingen;
- Verlof vooraf aangevraagd en toegestaan of achteraf gelegitimeerd voor gewichtige omstandigheden, zoals verhuizing, huwelijks- of ambtsjubilea, ernstige ziekte van een gezin of familielid of verlof vanwege de aard van het beroep van de ouders.

Leerplichtambtenaar

De gemeente Terneuzen heeft de wettelijke taak de naleving van de leerplichtwet te

controleren. Wanneer een leerling vaak ongeoorloofd, dus zonder geldige reden, niet aanwezig is op school, moet de school de leerplichtambtenaar inschakelen. Ongeoorloofd verzuim kan ertoe leiden dat de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaakt. De leerplichtambtenaar stuurt het proces-verbaal naar de officier van justitie. De rechter kan aan de ouders en/of verzorgers een straf opleggen. Jongeren van 12 jaar en ouder kunnen bij ongeoorloofd verzuim ook zelf een proces verbaal of een Halt-straf krijgen. Verder heeft de leerplichtambtenaar het volgende handavingsinstrument : kinderbijslag stopzetten. Dit laatste kan alleen bij kwalificatie plichtige leerlingen.

Verzuimbeleid

De school moet zich houden aan de Leerplichtwet, vooral om ervoor te zorgen dat de leerlingen hun school zonder onderbrekingen doorlopen en hun diploma halen. Daarmee heeft de leerling later de beste start op de arbeidsmarkt.

Door een degelijk verzuimbeleid en door toezicht te houden op verzuim, kan de school onnodige afwezigheid van de leerlingen tegengaan. Door grote afwezigheid van leerlingen ontstaan er achterstanden, de leerling mist de aansluiting met de lesstof en verliest het contact met de klasgenoten. Door centreren van alle verzuimzaken in de vorm van een leerlingenloket is er een helder en transparant beeld op de leerlingen wat willekeur en het omzeilen van de regels tegen gaat.

Verzuimprotocol

Het verzuimprotocol is een draaiboek behorend bij het verzuimbeleid. Het protocol structureert de dagelijkse gang van zaken, door de te nemen acties te beschrijven en de taakverdeling aan te geven.

In het protocol wordt ook aangegeven welke terugkerende handelingen op langere termijn plaats moeten vinden. Het geeft de school de mogelijkheid verzuim effectief te signaleren, waardoor een adequate reactie op ongeoorloofd verzuim gegeven kan worden.

Registreren van verzuim

Het is belangrijk dat verzuim, inclusief te laat komen, goed door school wordt geregistreerd. Alleen zo ontstaat inzicht in verzuimgedrag en is er een goede basis om, als dat nodig is, actie te ondernemen. Door centralisatie in de vorm van een leerlingenloket is het voor de leerlingen duidelijk waar ze terecht kunnen voor alles wat te maken heeft met ziek melden , verzuim, Door deze efficiënte manier van werken is er een duidelijke controle op het verzuim en probleem gedrag van alle leerlingen.

Het actueel houden van een sluitende leerlingen- en verzuimadministratie is een wettelijk vastgelegde verantwoordelijkheid van iedere school.

Het verzuimprotocol

Dit stappenplan beschrijft de handelingen die aanbevolen worden dagelijks, wekelijks en maandelijks te doen, om zo het verzuimbeleid goed uit te kunnen voeren.

De verzuimcoördinator (leerlingenloket) is een persoon die alle taken met betrekking tot de verzuimmelding en de verwerking ervan uitvoert.

Dagelijks

Stap 1 *Het melden van verzuim door de ouders/verzorgers*

De ouders/verzorgers melden telefonisch aan de receptie vóór 9.00 uur de afwezigheid van hun kind, met opgaaf van de reden van verzuim. Dit zal door de receptie onmiddellijk genoteerd worden in magister al dan niet met een opmerking erbij van de aard van de afwezigheid. Belangrijk is wel dat er vast gelegd wordt wie de melding heeft doorgegeven. Daarnaast is er ook een mogelijkheid om de leerling via een knop op de site ziek te melden, dus op digitale wijze. Steekproefgewijs zullen deze ziekmeldingen door middel van terugbellen gecontroleerd worden.

Stap 2 *De registratie van het verzuim*

Elke docent neemt aan het begin van de les de aanwezigheid van de leerlingen door en noteert deze in magister.

Stap 3 *Onderzoek van het verzuim*

Op grond van de registratie heeft de verzuim coördinator nu inzicht in het verzuim. Hij/zij selecteert het verzuim op geoorloofd en ongeoorloofd. Bij twijfel is er overleg met de mentor / afdelingsdirecteur.

- In het geval van niet gemeld verzuim wordt er vanuit de school vóór 9.30 uur door de verzuim coördinator contact gezocht met de ouders/verzorgers en wordt gevraagd naar de reden van het verzuim.
- Indien het niet lukt om telefonisch contact te krijgen, maakt de verzuimcoördinator hier een melding van in het logboek. Ouders kunnen aan de hand daarvan contact opnemen
- Wanneer hier niet op gereageerd wordt of wanneer er sprake is van zorgwekkend verzuim, kan een huisbezoek worden afgelegd door iemand van het IZT of kan de ingeschakelde leerplichtambtenaar op de hoogte worden gesteld.

Stap 4 *Vervolgactie op verschillende vormen van verzuim*

Alle verzuim is geregistreerd als geoorloofd of ongeoorloofd.

Het is tevens uitermate belangrijk om alles in het logboek vast te leggen.

Bij ongeoorloofd verzuim wordt als volgt gehandeld:

Te laat komen

De school stelt zelf regels op om het te laat komen tegen te gaan. Deze worden uitgevoerd door de verzuimcoördinator/leerlingenloket. Indien deze maatregelen niet werken, wordt het te laat komen door de verzuimcoördinator bij de leerplicht gemeld. Hiervoor gelden de volgende afspraken:

3x te laat : mentor neemt contact op met ouders en leerling krijgt een terugkomaar ingepland

4x te laat: terugkomaar

5x te laat: terugkomaar

6x te laat :brief naar ouders/verzorgers cc naar de leerplichtambtenaar en een terugkomaar

7x te laat: terugkomaar

8x te laat: terugkomaar

9x te laat nogmaals een brief naar ouders/verzorgers met de mededeling dat dit gemeld zal worden bij de leerplichtambtenaar en de leerling krijgt als sanctie een blokweek.

10 en 11 x te laat : blokdag

12x te laat: melding **Verzuimloket via DUO**. Leerplicht kan indien van toepassing een Halt afdoening opleggen

Incidenteel ongeoorloofd verzuim

Er volgt contact met thuis door de verzuim coördinator .

Structureel ongeoorloofd verzuim

De school heeft een gesprek met de ouders/verzorgers. School is verplicht een verzuimmelding bij binnen 5 werkdagen bij DUO te doen, als het gaat om verzuim van 16 uur in een periode van 4 weken.

Zorgwekkend verzuim (zowel geoorloofd als ongeoorloofd)

- * Verzuim coördinator neemt contact op met mentor en/of afdelingsdirecteur
- * Dit kan leiden tot direct inschakelen van de intern begeleider, schoolmaatschappelijk werker, schoolarts of leerplichtambtenaar. De ouders/verzorgers worden hiervan op de hoogte gesteld.
- * De zorgcoördinator bespreekt het verzuim in het Zorgadviesteam (ZAT). De ouders/verzorgers worden hiervan op de hoogte gesteld.
- * Wanneer een leerling 16 uur in een periode van 4 weken verzuimt, moet een verzuimmelding bij de leerplichtambtenaar gedaan worden binnen 5 werkdagen.
- * De school kan in het geval van zorgwekkend verzuim, doorgegeven door de verzuimcoördinator, de leerplichtambtenaar inschakelen, dus óók als de wettelijke termijn van 16 uur in 4 weken nog niet bereikt is.

Stap 5 Actie door de leerplichtambtenaar

Als een verzuimmelding bij de leerplichtambtenaar binnen is, neemt hij/zij contact op met de school en overlegt of, en zo ja welke actie er ondernomen gaat worden. Welke acties een leerplichtambtenaar kan ondernemen, staat beschreven onder het kopje 'Acties van de leerplicht ambtenaar'.

Wekelijks

Stap 1

Elke week wordt door het leerlingenloket / de verzuim coördinator een weekoverzicht gemaakt. In dit overzicht wordt aangegeven:

- de frequentie van het verzuim per leerling (uren, dagdelen, dagen) per verzuimgeval;
- de reden van het verzuim;
- de actie, die is ondernomen.

Doel hiervan is controleren of de verzuimduur van 16 uur in de afgelopen 4 weken al bereikt is. In dit geval moet het verzuim door het leerlingenloket bij de leerplicht gemeld worden.

Stap 2

Het weekoverzicht wordt met de mentor besproken.

Deze bespreking kan leiden tot de volgende acties:

- De mentor neemt contact op met de ouders/verzorgers;
- De verzuim coördinator meldt, wanneer de wettelijk termijn van 16 uur in 4 werken bereikt is of is er spraken van zorgelijke situatie, het verzuim bij de leerplichtambtenaar en onderhoudt het contact met de leerplichtambtenaar;
- De verzuimcoördinator bespreekt indien nodig het verzuim intern (IZT) en schakelt indien nodig hulpverleningsinstanties in (GGD, Bureau Jeugdzorg enz.).

Maandelijks

Stap 1

De verzuim coördinator maakt een maandoverzicht van het totale verzuim met als doel:

- inzicht in het verzuim;
- effectmeting van het gevoerde verzuimbeleid;
- overzicht over een langere termijn per leerling, per klas en over de hele school;
- vergelijkend onderzoek, bijvoorbeeld tussen klassen.

Dit overzicht wordt gemaakt per verzuimende leerling, per klas en voor de hele school.

In het overzicht wordt aangegeven:

- het aantal leerlingen dat verzuimde, onderverdeeld naar geoorloofd schoolverzuim (verder onderverdeeld in ziekte en overig geoorloofd verzuim) en ongeoorloofd schoolverzuim;
- het aantal uren/ dagdelen dat die maand verzuimd is.

Stap 2

Daarnaast maakt de verzuim coördinator een overzicht van:

- het aantal verwijzingen naar de leerplichtambtenaar;
- het aantal verwijzingen naar instanties (bijvoorbeeld GGD enz.);
- het aantal gevallen dat door de school zelf is behandeld.

Ziekte

Een leerling kan ziek zijn vanaf het begin van de schooldag of ziek worden gedurende de dag. Wanneer een leerling aan het begin van de dag ziek is, geven de ouders/verzorgers dit door aan school. Dit gebeurt door te bellen met de receptie op nummer 0115-612155 voor 9.00 uur. De receptie registreert de melding onmiddellijk in magister. Of via de site onder de knop "leerlingenloket". Deze melding komt dan rechtstreeks bij de verzuimcoördinator binnen. De verzuim coördinator stelt vast wanneer weer contact met de ouders/verzorgers zal worden opgenomen. Dit wordt genoteerd in de agenda of door de mentor in de gaten gehouden.

Bij overschrijding van de vastgelegde termijn wordt door verzuim coördinator of de mentor opnieuw

contact opgenomen met de ouder/verzorgers;

Een nieuwe termijn wordt vastgesteld, of afgesproken wordt wanneer de leerling weer op school komt;

In de volgende gevallen overlegt de verzuim coördinator met de mentor of jeugdverpleegkundige en wordt desnoods in het ZAT besproken of een melding bij Leerplicht moet worden gedaan.

- Bij twijfelachtig ziekteverzuim,
- Bij langdurig ziekteverzuim: verzuim van meer dan twee weken,
- Bij zorgwekkend ziekte verzuim: leerling is meerdere keren in een schooljaar langer dan 16 uur ziek is.

Het kan ook gebeuren dat de leerling in de loop van de dag ziek wordt. Deze gaat zich dan melden bij het leerlingenloket. De verzuimcoördinator zal dan kijken of de leerlingen al dan niet na contact met thuis toestemming krijgt om naar huis te gaan. Bij het naar huis gaan krijgt de leerling een "lesverzuimformulier" mee dat hij bij het beter melden in moet leveren bij het leerlingenloket.

Religieuze feestdagen

De aard van sommige religieuze feestdagen sluit schoolbezoek uit, omdat de viering ervan wordt beschouwd als vervulling van de plichten die bij de godsdienst horen.

Voor religieuze feestdagen geldt dat leerlingen thuis mogen blijven voor de viering ervan. Dit verlof moet minimaal twee dagen van te voren bij de afdelingsdirecteur worden gemeld.

Voorbeelden van religieuze feestdagen zijn:

- Voor Moslims: het Offerfeest en het Suikerfeest;
- Voor Hindoes: het Divalfeest en het Holyfeest;
- Voor Joden: het Joods Nieuwjaar, de Grote Verzoendag, het Loofhuttenfeest.

Op een aantal christelijke feestdagen heeft iedere leerling in Nederland vrij van school.

Extra verlof

Voor de toestemming om extra verlof geldt het volgende:

- Tot en met 10 dagen beslist de verzuimcoördinator (al dan niet in overleg met de afdelingsdirecteur) of er toestemming gegeven kan worden.
- Aanvragen van meer dan 10 dagen gaan altijd naar de leerplichtambtenaar die hierover een beslissing neemt.

Extra verlof mag alleen worden toegekend als er sprake is van gewichtige omstandigheden of aard van het beroep van (één van) de ouders/verzorgers.

Gewichtige omstandigheden

Er kan sprake zijn van 'andere gewichtige omstandigheden'. Dit is het geval bij:

- Voor verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren

kan geschieden: maximaal 10 schooldagen;

- Voor het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: in Nederland maximaal 2 schooldagen indien er ver gereisd moet worden, anders maximaal 1 schooldag, in het buitenland maximaal 5 schooldagen.

Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig kopie trouwakte);

- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: maximaal 10 schooldagen.

Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt;

- Bij overlijden van bloed- of aanverwant:

- In de 1e graad maximaal 5 schooldagen;

- In de 2e graad maximaal 2 schooldagen;

- In de 3e en de 4e graad maximaal 1 schooldag;

- In het buitenland: 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen.

Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig akte van overlijden);

- Bij 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum en het 12 ½, 25, 40, 50 en 60 jarig

huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag;

Als het noodzakelijk is om naar het buitenland te gaan, dan zijn ouders/verzorgers verplicht deze noodzaak aan te tonen. Er wordt bovendien alleen toestemming verleend voor de kortst mogelijke periode. Wanneer een leerling zonder overleg moet vertrekken vanwege een ernstige situatie, moet achteraf toestemming van de directeur gevraagd worden en gezorgd worden voor bewijsstukken (officiële verklaringen, tickets).

Aard van het beroep van (één van) de ouders/verzorgers

Dit kan worden verleend, indien het door de specifieke aard van het beroep van één van de ouders/verzorgers slechts mogelijk is om buiten de schoolvakanties met hun kind(eren) op vakantie te gaan. Hiertoe moet een schriftelijk verzoek worden ingediend, dat gepaard gaat met een werkgeversverklaring. Binnen deze voorwaarde mag het vakantieverlof:

- één maal per schooljaar plaatsvinden en maximaal tien schooldagen bedragen;

- niet plaatsvinden in de eerste twee lesweken van het schooljaar.

Denk bij de specifieke aard van het beroep bijvoorbeeld aan een vader die vaart en niet tijdens de schoolvakanties aan de wal kan zijn. Of aan ouders/verzorgers die in de horeca of op een boerderij werken.

Er mag géén vrij worden gegeven om de volgende redenen:

- goedkopere vakanties buiten het seizoen;

- het ophalen van familie;

- meereizen met anderen;

- familiebezoek in het buitenland;

- tickets al gekocht;

- geen tickets meer verkrijgbaar in vakantieperiode;

- vakantiespreiding;

- verlof voor een ander kind uit het gezin;

- andere kinderen uit het gezin al vrij of nog vrij;

- eerder weg of later terug vanwege verkeersdrukte;

- kroonjaren;

- sabbatical;

- wereldreis;

- soortgelijke redenen.

Schriftelijke aanvragen en besluiten wordt door school bewaard. Afwezigheid zonder toestemming wordt geregistreerd als ongeoorloofd verzuim.

Aanvraagformulieren voor extra verlof zijn ook te vinden op de website van SSG de Rede.

Melden van verzuim

Zoals eerder vermeld zijn er situaties waarin contact gezocht *moet* worden met de leerplichtambtenaar en situaties waarin contact gezocht *mag* worden. Hier staat alles nog een keer op een rijtje:

* Ongeoorloofd verzuim *moet* binnen 5 werkdagen gemeld worden als het gaat om 16 uur verzuim in een periode van 4 weken.

* Als het gaat om verzuim dat gerelateerd is aan (vermoedelijke) achterliggende problematiek, mag ook een verzuimmelding gedaan worden als de wettelijke termijn van 16 uur nog niet bereikt is.

* Bij een verzoek om extra verlof voor een periode van meer dan 10 dagen, is de toestemming van de leerlicht ambtenaar nodig.

* 12 keer te laat *moet* gemeld worden om in aanmerking te komen voor een Halt-procedure. Van deze meldingen maakt de verzuim coördinator ook te allen tijde een melding bij de mentor, de afdelingsdirecteur en de leerplichtambtenaar per mail en maakt een notitie met het inschrijfnummer in het logboek.

* vanaf de eerste constatering van ongeoorloofd verzuim van zal de verzuimcoördinator en de mentor contact opnemen met thuis en hier vanuit school een sanctie aan koppelen. Verzuimmeldingen worden gedaan via het digitale verzuimloket van DUO.

Via dit loket komen de verzuimmeldingen binnen bij de gemeente waar de jongere staat ingeschreven. De leerplichtambtenaar neemt op zijn of haar beurt de melding in behandeling. Zie voor meer informatie www.ib-groep.nl.

Acties van de leerplicht ambtenaar

Als een leerplichtambtenaar een verzuimmelding binnenkrijgt, neemt hij of zij deze in behandeling. Afhankelijk van de melding en de achterliggende problematiek doet de leerplichtambtenaar het volgende:

- Spreekt met ouders, leerling, school en betrokken hulpverleners
- Bemiddelt tussen verschillende partijen
- Overlegt in netwerken van onderwijs en zorg
- Geeft advies over passende voorzieningen en trajecten

Dit kan leiden tot verschillende verwijzingen en meldingen zoals een AMK melding door school of een proces verbaal door leerlicht. Bij het niet voldoen aan de kwalificatieplicht kan onder bepaalde voorwaarden de kinderbijslag gestopt worden bij kwalificatie plichtige jongeren van 16/17 jaar en last onder dwangsom worden opgelegd aan de ouders.

Schorsing

Bepaalde incidenten kunnen CvB of de afdelingsdirecteur doen besluiten een leerling te schorsen. De dag van schorsing is de leerling niet welkom op school.

Schorsingen worden in het logboek gemeld.

Meerdaagse schorsingen dienen gelijktijdig doorgegeven te worden aan de Inspectie van Onderwijs.

Afspraken met leerling en ouders

Ook de leerlingen en ouders/verzorgers moeten op de hoogte zijn van het verzuimbeleid op School. Daarom zal het verzuimprotocol ook op de website van SSG de Rede gepubliceerd worden.

Evaluatie verzuimprotocol

Een verzuimprotocol is geen statisch document. Om ervoor te zorgen dat het verzuimprotocol aansluit bij de praktijk, is het verstandig om het protocol jaarlijks te evalueren en zo nodig bij te stellen.

Deze evaluatie kan het best in de maand mei gehouden worden, omdat verbeteringen in de aanpak makkelijker met ingang van een nieuw schooljaar ingevoerd kunnen worden.

Aanbevolen wordt de datum van de evaluatie in het jaarrooster op te nemen.

Handige sites

Op de volgende sites kunt u eventueel relevante informatie vinden:

www.onderwijsinspectie.nl

www.minocw.nl